

PATVIRTINTA

Kauno pedagogų kvalifikacijos centro direktoriaus
2019 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. V-35

**KAUNO MIESTO BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ MOKINIŲ DEBATŲ KONKURSO
„AR IŠDIDŽIAI NEŠAME LIETUVOS VĒLIAVĄ“
NUOSTATAI**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šie nuostatai nustato Kauno miesto I–IV gimnazijos klasių mokinių debatų „Ar išdidžiai nešame Lietuvos vėliavą“ organizavimo ir vykdymo tvarką.
2. Debatai vyksta pagal Karlo Popperio programos struktūrą.
3. Debatus organizuoja Kauno pedagogų kvalifikacijos centras ir Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazija.

**II SKYRIUS
DEBATŲ TIKSLAS**

4. Skatinti mokinių komunikacinius gebėjimus, mokyti kritiškai mąstyti, žadinti domėjimąsi savo kaip piliečio, šalies ir pasaulio situacija, puoselėti toleranciją ir pagarbą kitų nuomonei.

**III SKYRIUS
DEBATŲ UŽDAVINIAI**

5. Plėtoti gebėjimus, reikalingus susiformuoti mokinių pilietinei pozicijai. Ugdyti mokinių tautinę savimonę ir pilietines vertybes.
6. Ugdyti mokinių gebėjimą garsiai reikšti savo mintis ir būti neabejingais savo šalies ir pasaulio likimui.
7. Ieškoti naujų saviraiškos formų, ugdančių kūrybiškumą.
8. Mokyti mokinius argumentuotai išsakyti savo nuomonę bei logiškai ją pagrįsti.
9. Įtikinti neutralią teisėjų grupę, kad komandos – laimėtojos argumentai yra geresni už oponentų argumentus.

**IV SKYRIUS
DEBATŲ KONKURSO ORGANIZAVIMO TVARKA, EIGA IR DALYVIAI**

10. Debatuose kviečiami dalyvauti Kauno miesto bendrojo ugdymo mokyklų 12 (IV-ą gimnazijos) klasių mokinių komandos.
11. Debatai vyks **2019 m. vasario 26 d.** (antradienis) **14 val.** Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijoje (Aukštaičių g. 78).
12. Konkurse gali dalyvauti viena komanda iš Kauno miesto bendrojo ugdymo mokyklos, komandą sudaro 3 tos pačios ugdymo įstaigos mokiniai.
13. Dalyvauja pirmos trys užsiregistravusios komandos.

V SKYRIUS

DEBATŲ KONKURSO ORGANIZAVIMO TVARKA, VERTINIMAS IR APDOVANOJIMAS

14. Komandą sudaro trys mokiniai.

15. Debatų konkurso pradžioje skelbiama tema, debatai vyksta pagal toliau nurodytą tvarką:

15.1. Teigiančioji pusė. Jos tikslas – įrodyti, kad temos teiginys yra teisingas.

15.2. Neigiančioji pusė. Jos tikslas – paneigti teigėjų komandos argumentus ir teisėjams įrodyti, kad debatų temos teiginys yra klaidingas.

15.3. Pirmininkaujantis asmuo - vadovauja debatams.

15.4. Laiko matuotojas – stebi (matuoja) kalbėtojų pasisakymo trukmę (laiką).

15.5. Teisėjai. Jų skaičius turi būti nelyginis. Priimdami sprendimą teisėjai per visą debatams skirtą laiką išlieka neutralūs: jie nedemonstruoja savo emocijų, nesitaria tarpusavyje. Teisėjai išklausę komandų argumentus, atkreipę dėmesį į jų aiškumą ir logiškumą, įrodymus, kalbos stilių, skelbia debatų konkurso komandą nugalėtoją. Savo sprendimą teisėjai pakomentuoja. Aukščiausias kalbėtojo balas yra 30 (už argumentus – 10, įrodymus – 10 ir kalbos manierą – 10).

15.2. Debatų dalys:

15.2.1. I - Rezoliucija (tema). Paskelbus temą – rezoliuciją komandai pasitarti skiriamos 8 min.

15.2.2. II - Teigiančioji pusė. Debatuose teigiantysis arba teigiantieji stengiasi įtikinti teisėją, kad rezoliucija visada arba dažniausiai yra teisinga.

15.2.3. III - Neigiančioji pusė. Neigiantieji siekia įrodyti teisėjui, kad rezoliucija yra klaidinga, arba, kad teigiantieji klaidingai arba netinkamai ją interpretuoja.

15.2.4. IV - Argumentai. Savo pozicijos teisingumą geriausia įrodyti argumentais. Tai reiškia, kad jūs suteikiate teisėjui pagrindą tikėti jos teisingumu.

15.2.5. V - Įrodymai. Kartu su argumentais privaloma pateikti ir įrodymus, kurie paremtų komandos išvedžiojimus.

15.2.6. VI - Kryžminė apklausa. Kiekvienam debatuotojui yra suteikiama galimybė atsakyti į priešininko klausimus.

15.2.7. VII - Sprendimas. Išklausę debatų, abiejų komandų argumentų, teisėjai savo biuleteniuose pažymi, kuri komanda geriau įrodė savo poziciją, t.y. kuri komanda laimėjo.

15.3. Struktūra. Debatuojant reikia laikytis tam tikros struktūros (žr. 1 lentelę). Tai reiškia, kad kiekvienas žmogus turi galimybę kalbėti, klausinėti ir paruošti savo argumentus.

1 lentelė. Karlo Popperio debatų programos struktūra

Kalbėtojas	Laikas
Teig.1	5 minutės
Neig.3 ir Teig.1	3 minutės (kryžminė apklausa)
Neig.1	5 minutės
Teig.3 ir Neig.1	3 minutės (kryžminė apklausa)
Teig.2	5 minutės
Neig.1 ir Teig.2	3 minutės (kryžminė apklausa)
Neig.2	5 minutės
Teig.1 ir Neig.2	3 minutės (kryžminė apklausa)
Teig.3	5 minutės
Neig.3	5 minutės

15.4. Kryžminė apklausa trunka 3 min. Kryžminės apklausos schema:

15.4.1. N3 klausinėja T1;

15.4.2. T3 klausinėja N1;

15.4.3. N1 klausinėja T2;

15.4.4. T1 klausinėja N2.

15.5. Kalbėtojų vaidmenys. Debatų sėkmė priklauso nuo visos komandos darbo. Kaip ir bet kokioje komandoje, kiekvienas narys turi savo vaidmenį. Štai kiekvieno komandos nario užduotys:

15.5. 1. T1 (I-mas teigiantysis kalbėtojas) 5 min.

- pasveikina oponentus, teisėjus, auditoriją, pristato komandos narius (ypač jei to nepadarė pirmininkaujantis)-primena debatų temą, paaiškina (apibrėžia) pagrindinius temos žodžius ar jų junginius;

- paaiškina komandos nuostatą debatuojamos temos atžvilgiu, pasako apie ką konkrečiai kalbės kiekvienas komandos narys;

- pateikia savus argumentus, juos analizuoja. Baigia kalbą sakydamas, kad yra pasiruošęs kryžminei apklausai.

15.5.2. N3 (3 min.) klausinėja T1-ąjį, stengdamasis pakenkti jos/jo argumentams arba prašo paaiškinti kai kuriuos kalbos momentus. T1 privalo į visus klausimus atsakyti. Jei T1 į klausimą atsako, kad „apie tai kalbės II-asis arba III-asis kalbėtojas“, reikia pasirūpinti, kad jie tikrai apie tai kalbėtų. Kryžminė apklausa parodo, kaip atidžiai debatotojai seka vieni kitų kalbas, kaip sugeba pastebėti net ir mažiausią netikslumą priešininko kalboje. Pavyzdžiui, jei kalbantysis sako „labai mažai žmonių tai žino...“, priešininkas visuomet gali įvaryti jį į kampą prašydamas patikslinti „kiek tai yra labai mažai“ ir t.t.

15.5.3. N1 (I-mas neigiantysis kalbėtojas) 5 min.

- kaip ir T1, pasveikina dalyvius, sutinka su temos apibrėžimu arba jį atmeta ir pasiūlo savo alternatyvą. Patartina vengti apibrėžimų debatų;

- atmuša T1 argumentus;

- pateikia savo komandos nuostatą debatujamu klausimu, paskirsto kalbėtojų roles;

- pateikia savo argumentus ar argumentą. Kokią strategiją debatotojai pasirinkę, t.y. ar pirma atmušti priešininko argumentus, o po to pristatyti savus, ar atvirkščiai, priklauso nuo jų pačių. Svarbu, kad viskas vyktų logiškai ir nuosekliai;

- N1 baigia kalbą, kaip ir T1, sakydamas, kad jis pasiruošęs kryžminei apklausai. Jį 3 min. klausinėja T3.

15.5.4. T2 (II-as teigiantysis kalbėtojas) 5 min.

- atremia N1 argumentus ir užglaisto teigiančiųjų komandai padarytą žalą;

- išsamiai aiškina savo argumentus, paremia juos įrodymais;

- kiek įmanoma stengiasi atkreipti dėmesį į savo komandos pranašumą prieš neigiančią komandą;

- T2-ąjį 3 minutes klausinėja N1.

15.5.5. N2 (II-as neigiantysis kalbėtojas) 5 min.

- atremia T2 argumentus ir bando atstatyti komandai padarytą žalą;

- toliau aiškina savo argumentus, paremia juo įrodymais;

- kaip ir T2 bando atkreipti teisėjų ir auditorijos dėmesį į neigiančiosios komandos pranašumus prieš teigiančiąją;

- N2-ąjį 3 minutes klausinėja T1;

15.5.6. T3 (III-as teigiantysis kalbėtojas) 5 min.

- atremia neigiančiosios komandos argumentus ir jų įrodymus;
- nauji argumentai draudžiami. Galima naudoti naujus pavyzdžius;
- pabrėždamas stipriąsias savo komandos puses, parodo galutinį kontrastą tarp abiejų

bylų. Po šios kalbos kryžminė apklausa nevyksta.

15.5.7. N3 (III-as neigiantysis kalbėtojas) 5 min.

• daro viską tą patį kaip ir T3, akcentuodamas stipriausius savo komandos punktus ir nepateikdamas naujų argumentų.

16. Debatų konkursą laimi mokinių komanda, įtikinusi teisėjų grupę, kad jos pateikti argumentai yra geresni ir svaresni už oponentų argumentus.

17. Debatų laimėtojai bus apdovanoti Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo direktoriaus padėkos raštais. Mokytojams, parengusiems komandas, išduodamos KPKC pažymos.

VI SKYRIUS ORGANIZAVIMO KOMISIJA

Organizavimo komisijos pirmininkė – Rasa Puniškienė, Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui;

Edita Mačiulaitienė, Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijos istorijos mokytoja metodininkė;

Vilija Navickienė, Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijos lietuvių kalbos vyresnioji mokytoja.

VII SKYRIUS VERTINIMO KOMISIJA

Vertinimo komisijos pirmininkė – Vilija Navickienė, Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijos mokyklos lietuvių kalbos vyresnioji mokytoja;

Edita Mačiulaitienė, Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijos istorijos mokytoja metodininkė;

Eglė Vitkevičienė, Kauno Gedimino sporto ir sveikatinimo gimnazijos geografijos mokytoja metodininkė;

Debatų konkurse dalyvaujančių komandų mokytojai.

VIII SKYRIUS IŠANKSTINĖ DALYVIŲ REGISTRACIJA

18. Debatų dalyviu tampama atsiunčiant paraišką (priedas) **iki 2019 m. vasario 14 d.** Registracijos anketoje reikia nurodyti mokyklos pavadinimą, komandą ruošusio (-ios) mokytojo(-s) vardą, pavardę, dėstomą dalyką, kvalifikacinę kategoriją, komandos sudėtį (3 mokiniai, kiekvieno mokinio vardas, pavardė, klasė).

19. Registracijos anketas siųsti konkurso organizavimo komisijai (atsakingas asmuo – Vilija Navickienė, tel. 8 679 50486) iki vasario 14 d., adresu navilija@gmail.com

REGISTRACIJOS ANKETA

Mokyklos pavadinimas	
Komandą ruošusio(-sios) mokytojo(s) vardas, pavardė, dėstomas dalykas, kvalifikacinė kategorija, telefonas, el. paštas	
Dalyvių vardas, pavardė, klasė	1. ..... 2. ..... 3. ..... 4. .....
